

Kokouskutsu ja esityslista: Kouvola Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026**Aika** 18.03.2026 klo 16:00 -**Paikka** Kaupungintalo, kokoustila Manski**Asialista**

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
1		Laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2		Pöytäkirjan tarkastajat	4
3		Nuorisovaltuuston edustus kasvatus- ja opetuslautakunnassa	5
4	1	Kasvatus- ja opetuslautakunnan toiminnan ja talouden toteutuminen vuonna 2025	7
5	2, 3	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuodelta 2025	9
6	4	Kasvatus- ja opetuslautakunnan käsittelemät kuntalaisaloitteet	13
7	5	Kasvatuksen ja opetuksen digisuunnitelma 2026–2029	15
8		Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut 1.8.2026 alkaen	18
9	6, 7	Päiväkotihoidon palvelusetelin sääntökirjan muutokset 1.8.2026 alkaen	21
10	8	Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräytymisperusteet	23
11		Vastaus valtuustoaloitteeseen Kouvola liittymiseksi UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin ja valtakunnallisen lapsistrategian edistämiseen	25
12		Ilmoitusasiat	31

puheenjohtaja Sanna Jacksen

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Jäsenet	Jacksen Sanna	puheenjohtaja	
	Ahola Nita	varapuheenjohtaja	
	Henttonen Katariina	jäsen	
	Sihvola Harri	jäsen	
	Pahkala Tomi	jäsen	
	Ketonen Elina	jäsen	
	Järvinen Saul	jäsen	
	Haimi Leeni-Elina	jäsen	
	Sjöblom Jouni	jäsen	
	Seppälä Mika	jäsen	
	Tuohimäki Katri	jäsen	

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Muut	Vainikka Toni	kaupunginhallituksen edustaja	
	Järvinen Akseli	nuorisovaltuuston edustaja	
	Nippula Helmi	nuorisovaltuuston edustaja	
	Niemi Veikko	esittelijä, sivistysjohtaja	
	Kavilo Silja	asiantuntija, opetuspalvelupäällikkö	
	Kirvesniemi Tiina	asiantuntija, varhaiskasvatuspäällikkö	
	Lammi Maria	asiantuntija, koulutuspalvelupäällikkö	
	Koponen Outi	asiantuntija, controller	
	Kohonen Auli	sihteeri, hallintosihteeri	

1**Laillisuus ja päätösvaltaisuus****Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026**

Hallintosäännön 137 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kuntalain (410/2015) 103 § 2 mom. mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 129 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista vähintään neljä päivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Sivistysjohtajan ehdotus:

Puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

2

Pöytäkirjan tarkastajat

Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026

Kuntalain (410/2015) 107 §:n mukaisesti toimielimen kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 149 §:ssä todetaan, että pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla kuntalain 140 §:n mukaisesti salassapitosäännökset huomioiden.

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää valita tämän pöytäkirjan tarkastajiksi tarkastusvuorossa olevat jäsenet Mika Seppälän ja Katri Tuohimäen sekä varalle Nita Aholan.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

3**Nuorisovaltuuston edustus kasvatus- ja opetuslautakunnassa****34/00.00.01.02/2026****Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026**

Valmistelija: sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727,
veikko.niemi(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Nuorisovaltuusto on 5.2.2026 § 10 valinnut edustajikseen kasvatus- ja opetuslautakuntaan Akseli Järvisen ja Helmi Nippulan. Akseli Järvisen varaedustajana toimii Siiri Riikonen ja Helmi Nippulan varajäsenenä toimii Vilho Spies.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet

Kuntalain 26 §:n mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Kouvola kaupungin hallintosäännön 13 §:n mukaan kaupungissa on nuorisovaltuusto, jonka kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus. Nämä ns. vaikuttamistoimielimet eivät ole kunnan viranomaisia eikä niille voi delegoida toimivaltaa. Nuorisovaltuuston toimikausi on kaksi vuotta ja nyt toiminnassa oleva nuorisovaltuusto on valittu vuosille 2026–2027.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on 19.8.2025 § 65 myöntänyt kahdelle nuorisovaltuuston edustajalle läsnäolo- ja puheoikeuden lautakunnan kokouksiin ja nimennyt keskuudestaan nuorisovaltuutettujen tukihenkilöiksi Katariina Henttosen ja Saul Järvisen.

Nuorisovaltuuston edustajilla ei ole läsnäolo-oikeutta lautakunnan käsitellessä salaisia asioita.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727,
veikko.niemi(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää merkitä tiedoksi nuorisovaltuuston päätöksen edustajistaan kasvatus ja opetuslautakuntaan.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

4

Kasvatus- ja opetuslautakunnan toiminnan ja talouden toteutuminen vuonna 2025**330/02.06.01.03/2026****Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026**

Valmistelija: sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727,
veikko.niemi(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Osana kaupungin tilinpäätöskokonaisuutta toimielimet käsittelevät vastualueensa toiminnan ja talouden toteutumisen. Talousarvion toteutumisvertailussa tarkastellaan valtuuston talousarviossa asettamien tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumista.

Kasvatus- ja opetuslautakunta toimielimen toimintakate (sitova erä), 145,9 milj. euroa, toteutui 148,4 milj. euroa (101,7 %) talousarviota heikommin.

Kaupunginhallitus käsittelee kaupungin tilinpäätöksen vuodelta 2025 maaliskuun loppuun mennessä ja kaupunginvaltuusto hyväksyy tilinpäätöksen 8.6.2026.

Kuntalain ja hallintosäännön mukainen toimintavalta

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä sovelletaan kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä (KuntaL 112 §). Kuntalaki on kirjanpitolakiin nähden erityislain asemassa. Lisäksi noudatetaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeita. Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kaupungin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta (KuntaL 113 §).

Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. (KuntaL 113.1 §).

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi ja tilivelvolliseen voidaan tilintarkastuskertomuksessa kohdistaa muistutus sekä voidaan olla myöntämättä vastuuvapaus. Tilivelvollinen

vastaa toiminnan ja talouden osalta sekä omasta että alaistensa tekemisestä ja siitä mitä jää hoitamatta.

Lautakunnat tuottavat vastuualuettaan koskevat toiminnan ja talouden toteutumistiedot kaupungin tilinpäätökseen. Hallintosäännön (Kv 11.11.2024 § 78) mukaan lautakunnat vastaavat siitä, että palvelut järjestetään asetettujen tavoitteiden, palvelun järjestämistä koskevien periaatteiden ja määrärahojen puitteissa.

Hallintosäännön 59.3 §:n mukaan valtuusto hyväksyy toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvion muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana (hallintosääntö 63.1 §).

Hallintosäännön 62.1 §:n mukaan valtuusto talousarviosta päättäessään määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet, ja valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kunnan viranomaisia. Vuoden 2025 talousarviossa (Kv 2.12.2024 § 86, kohta 2.3.2) käyttötalouden sitovuustasona on lautakunnan/kaupunginhallituksen toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet. Kaupunginhallituksen antamien täytäntöönpano-ohjeiden mukaan talousarviopoikkeamista, joita ei ole talousarviomuutoksina hyväksytty, on annettava selvitys toimintakertomuksessa.

Talousarvion käyttötalouden toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät)

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Tot-%
Toimintatulot	8 771	0	8 771	8 409	-362	95,9
Toimintamenot	-154 691	0	-154 691	-156 802	-2 111	101,4
Toimintakate	-145 920	0	-145 920	-148 393	-2 473	101,7

Merkittävimmät poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden:

Toimintakate ylittyi noin 2,5 milj. euroa. Toimintatulot toteutuivat noin 0,4 milj. euroa talousarviota pienempinä. Toimintamenot ylittyivät talousarvioon nähden 2,1 milj. euroa.

Myyntituotot toteutuivat noin 0,6 milj. euroa talousarviota suurempina. Talousarviossa ei ollut huomioitu kaikkea Edukolle myytyä koulutusta. Tuet ja avustukset toteutuivat noin 1,0 milj. euroa talousarviota heikompana, koska hankerahoitukset ovat vähentyneet ennakoitua enemmän.

Henkilöstökustannusten ylitys on noin 1,7 milj. euroa, joka johtui pääosin varhaiskasvatuksen sekä toisen asteen ja korkeakoulutuksen henkilöstökustannuksista.

Muut toimintakulut ylittyivät noin 0,8 milj. euroa. Talousarvion 2025 laatimisen jälkeen sisäisiin vuokriin tulleet muutokset aiheuttivat talousarvion ylityksen.

Avustuksien kustannukset toteutuivat 0,6 milj. euroa talousarviota pienempinä pääosin lasten kotihoidon tuen osalta.

Palvelujen ostot ylittyivät noin 0,2 milj. euroa. Suurimmat ylitykset kohdistuivat muihin palveluihin, ICT-palveluihin, asiakaspalvelujen ostoihin sekä palvelusetelikustannuksiin, yhteensä noin 1,0 milj. euroa. Kuljetuskustannukset alittuivat talousarviosta noin 0,8 milj. euroa, mikä pienensi palvelujen ostojen kokonaisylitystä.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan osalta toiminnan ja talouden toteutuminen vuodelta 2025 on **liitteenä**.

Lisätietoja: Veikko Niemi, puh. 020 615 7727, [veikko.niemi\(at\)kouvola.fi](mailto:veikko.niemi(at)kouvola.fi)
ja controller Outi Koponen, puh 020 615 5228,
[outi.koponen\(at\)kouvola.fi](mailto:outi.koponen(at)kouvola.fi).

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää hyväksyä osaltaan toiminnan ja talouden toteutumisen vuodelta 2025 liitteen mukaisesti.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Liitteet

Liite1 Toiminnan ja talouden toteutuminen 2025 Kaopla_18032026

5

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuodelta 2025**332/00.01.04.00/2026****Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026**

Valmistelija: sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727,
veikko.niemi(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupungilla on lakisääteinen velvollisuus arvioida riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämistä sekä raportoida mahdollisista puutteista ja kehittämisestä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on arvioitu erillisellä arviointilomakkeella. Sisäinen valvonta ja riskien tunnistaminen ja hallinta on hyvällä tasolla.

Omaisuuksien hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta on toteutettu talous-, hankinta- ja hallintosäännön sekä talousarvion määrittämällä tavalla. Merkittävää omaisuutta ei ole hankittu eikä luovutettu vuoden 2025 aikana.

Sopimusten hallinta ja valvonta ovat toiminnasta vastaavien viranhaltijoiden oman vastuualueen johtamiseen kuuluva tehtävä. Tiedossa ei ole sopimuksista aiheutuneita negatiivisia seurauksia.

Riskientunnistaminen ja hallinta sekä sisäinen valvonta on riittävällä tasolla, ja hyvä hallintotapa toteutuu toimialan toiminnassa ja päätöksenteossa.

Kuntalain ja hallintosäännön mukainen toimivalta

Kouvola kaupungin on toimintakertomuksessaan arvioitava toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Lisäksi kaupungin on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Kuntalaissa säädetään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta seuraavasti:

- kunnanvaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (14.2 § 7 k.)
- kunnanhallituksen tulee huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä (39.1 § 7 k.)
- konserniohjeessa annetaan määräykset konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä (47.4 § 2 k.)
- hallintosäännössä annetaan määräykset sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta ja sopimusten hallinnasta (91.1 §)
- toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä (115.1 §)
- tilintarkastajan on tarkastettava, onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (123.1 § 4 k.)

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi ja tilivelvolliseen voidaan tilintarkastuskertomuksessa kohdistaa muistutus sekä voidaan olla myöntämättä vastuuvapaus. Tilivelvollinen vastaa toiminnan ja talouden osalta sekä omasta että alaistensa tekemisestä ja siitä mitä jää hoitamatta.

Kaupunginhallitus huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kouvola kaupungin hallintosäännön (Kv 11.11.2024 § 80) mukaan kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä

- hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
- valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä
- antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Hallintosäännön 81 §:n mukaan lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Hallintosäännön 10 luku sisältää määräykset koskien kaupunginhallituksen, lautakunnan sekä viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävistä. Lisäksi luku sisältää määräykset koskien sisäisen tarkastuksen tehtäviä. Sopimusten hallintaa koskevat määräykset annetaan hallintosäännön 4 luvussa.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kasvatus- ja opetuspalvelun sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vastaavat kasvatus- ja opetuslautakunta ja sivistysjohtaja. Palvelujen päälliköt ja palvelujen esimiehet vastaavat oman alueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännön toimenpiteistä.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisissa palveluissa ei ole havaittu merkittäviä puutteita lakien ja päätösten noudattamisessa tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia vuoden 2025 aikana.

Tavoitteiden ja talouden toteutumista on seurattu palvelu- ja palveluyksikkötasolla säännöllisesti sekä raportoitu osavuosikatsausten yhteydessä. Taloudelliset vastuut on määritelty hallintosäännön sekä talousarviossa esitettyjen tilivastuiden mukaisesti, sekä erillisillä hankintoihin liittyvillä delegointipäätöksillä.

Keskeiset riskit on arvioitu talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin liittyen ja niiden realisoitumista on seurattu normaalin talousarvion toteumaseurannan yhteydessä. Arviot riskeistä ja niiden toteutumisesta on laadittu tilinpäätösohjeiden mukaisesti.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta on arvioitu erillisellä arviointilomakkeella. Sisäinen valvonta ja riskien tunnistaminen ja hallinta on hyvällä tasolla.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä vuodelta 2025 on **liitteenä**.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727,
veikko.niemi(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää hyväksyä osaltaan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä annetun selvityksen.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Liitteet

Liite2 Sisäisen valvonnan selonteko 2025_Kaopla_18032026

Liite3 Sisäisen valvonnan arviointi_Kaopla_18032026

6

Kasvatus- ja opetuslautakunnan käsittelemät kuntalaisaloitteet**377/00.02.03.02/2026****Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026**

Valmistelija: sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727, veikko.niemi(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kasvatus- ja opetuslautakunta on päättänyt 19.8.2025 § 69 että sen toimivaltaan ja alaiseen toimintaan kuuluvat kuntalaisaloitteet ja aloitteen perusteella suoritettavat toimenpiteet tuodaan tiedoksi lautakunnalle kolme kertaa vuodessa samaan kokoukseen, jossa käsitellään osavuosisikatsaus ja tilinpäätös.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on käsitellyt kuntalaisaloitteet edellisen kerran kokouksessaan 18.11.2025 § 124.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimivaltaan ja alaiseen toimintaan kuuluvia kuntalaisaloitteita on edellisen tarkasteluajankohdan jälkeen saapunut kolme: Kuntalaisaloite Pilkan Koulun säilyttämisestä, Kuntalaisaloite Viialan koulun säilyttämisestä ja Kuntalaisaloite; Carea koulun lopettaminen, toimivat tilat.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet. Lisäksi palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kunnan palvelua koskevassa asiassa. Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, asia on otettava käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluessa aloitteen vireille tulosta.

Hallintosäännön 150 §:n mukaan aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot. Hallintosäännön 151 §:n mukaan aloitteen käsittelee se kunnan viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteesta ja aloitteen perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto sen päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Kooste kasvatus- ja opetuspalveluissa käsittelyssä olevista kuntalaisaloitteista on **liitteenä**.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727,
veikko.niemi(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta merkitsee tiedoksi liiteaineiston mukaiset käsittelyssä olevat kuntalaisaloitteet.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Liitteet

Liite4 Kooste kuntalaisaloitteista_kaopla_18032026

7

Kasvatuksen ja opetuksen digisuunnitelma 2026–2029

348/12.00.00/2026

Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026

Valmistelija: opetuspalvelupäällikkö Silja Kavilo, puh. 020 615 9010, silja.kavilo(at)kouvola.fi, digiasiantuntija Jaakko Forsell, puh. 020 615 1121, jaakko.forsell(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt digiosaamisen suunnitelman vuosille 2021–2025 18.11.2021 § 106.

Vuonna 2022 Opetushallitus ja Kansallinen audiovisuaalinen instituutti julkaisivat digitaalisen osaamisen kuvaukset. Ne muodostavat kansallisen digitaalisen osaamisen viitekehysten, jolla tuetaan kulloinkin voimassa olevien varhaiskasvatussuunnitelman ja opetussuunnitelmien perusteiden paikallista toimeenpanoa. Vuonna 2023 Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi Kasvatuksen ja koulutuksen digitalisaation linjaukset 2027. Se luo yhdessä Suomen digitaalisen kompassin kanssa strategisen pohjan digitalisaation edistämiseksi niin, että perustana toimii vahva koulutusjärjestelmä, jossa digitaitoja kehitetään systemaattisesti kaikki ikäryhmät huomioiden. Vuonna 2025 Euroopan komissio julkaisi DigComp 3.0 –viitekehysten, joka päivittää osaamiskuvauksia vastaamaan generatiivisen tekoälyn, kyberturvallisuushaasteiden ja informaatiovaikuttamisen aikakautta. Lisäksi vuonna 2025 Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi selvityksen, jonka mukaan osaaminen vaihtelee niin henkilöstössä kuin oppijoilla eri kouluasteilla aiheuttaen haasteita digitaalisen osaamisen yhdenvertaiselle kehitymiselle. Toimenpidevaatimukseksi annettiin paikallisten digistrategioiden, mittarien ja seurantasuunnitelmien päivittäminen vastaamaan kansallista digitaalisen osaamisen viitekehystä huomioiden myös uudet tekoälyn opetuskäytön linjaukset.

Kasvatus- ja opetuslautakunnalle esitetään digisuunnitelman 2026–2029 hyväksymistä 1.8.2026 alkaen. Se on velvoittava asiakirja, joka pohjautuu kansallisille digitaalisen osaamisen kuvauksille ja jota ohjaa kaupunkistrategiasta johdettu periaate: jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus turvalliseen digiarkeen.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet

Kasvatus- ja opetuslautakunta vastaa kasvun ja oppimisen sekä lapsiperheiden tukemiseen liittyvistä palveluista ja siinä tarkoituksessa huolehtii mm. varhaiskasvatuslain, perusopetuslain, lukiolain ja nuorisolain mukaisista kaupungille kuuluvista tehtävistä sekä vastaa muun lautakunnan toimialaan liittyvän lainsäädännön noudattamisesta. (Hallintosäätö 24§).

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa, esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmissa sekä lukion opetussuunnitelman perusteissa digitaalinen osaaminen kuvataan laaja-alaisen osaamisen alueena. Digitaalisuus on osa yhteiskuntaa, jossa lapset ja nuoret kasvavat. Digitaalista osaamista tarvitaan ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa, yhteiskunnassa toimimisessa ja oppimisessa. Se on osa monilukutaitoa sekä media- ja opiskelutaitoja, joita tarvitaan opiskelussa ja työelämässä. Digitaalisen osaamisen vahvistaminen edistää koulutuksellista tasa-arvoa.

Kaupunkistrategian mukaan panostamme lasten ja nuorten hyvinvointiin, osaamiseen ja arjen turvallisuuteen. Uuden digisuunnitelman mukainen laadukas digipedagogiikka luo pohjaa lasten ja nuorten hyvinvoinnille sekä tulevaisuuden mahdollisuuksille.

Kouvolan kasvatuksen ja opetuksen digisuunnitelman ovat valmistelleet sivistyksen digitiimi ja sivistyksen digiohjausryhmä. Digisuunnitelma 2026–2029 on käsitelty sivistyksen johtoryhmässä 3.3.2026.

Liitteenä digisuunnitelma 2026–2029.

Lisätietoja: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi, opetuspalvelupäällikkö Silja Kavilo, puh. 020 615 9010, silja.kavilo(at)kouvola.fi, koulutuspalvelupäällikkö Maria Lammi, puh. 020 615 5338, maria.lammi(at)kouvola.fi.

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta

1. päättää hyväksyä kasvatuksen ja opetuksen digisuunnitelman 2026–2029 liitteen mukaisesti
2. valtuuttaa valmistelijat tekemään tarvittaessa teknisiä korjauksia suunnitelmaan.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Liitteet

Liite5 Kasvatuksen ja opetuksen digisuunnitelma 2026-2029_Kaopla_18032026

8

Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut 1.8.2026 alkaen**449/12.00.00/2026****Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026**

Valmistelija: opetuspalvelupäällikkö Silja Kavilo, puh. 020 615 9010, silja.kavilo(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Hallintosäännön (voimaan 1.1.2025) 66.3 §:n mukaan lautakunnat päättävät vastuualueellaan palveluista ja tuotteista perittävistä maksuista.

Perusopetuslakia on muutettu aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen osalta 1.1.2026 alkaen. Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuutta on leikattu ja iltapäivätoiminnan kuluihin kohdistuu talouden sopeuttamisen säästöpainetta.

Iltapäivätoiminnan maksuja esitetään korotettavaksi maltillisesti (+ 14 %). Esitetään, että iltapäivätoiminnan maksut ovat 1.8.2026 alkaen:

- 74 euroa/kuukausi (enintään 10 päivää kuukaudessa)
- 148 euroa/kuukausi (yli 10 päivää kuukaudessa)

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet

Hallintosäännön (voimaan 1.1.2025) 66.3 §:n mukaan lautakunnat päättävät vastuualueellaan palveluista ja tuotteista perittävistä maksuista sekä hinnoista, vuokrista ja korvauksista ja niiden määräytymisperusteista sekä yksittäistapauksessa alennuksen tai vapautuksen myöntämisestä kaupungille tulevaan maksuun.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen on kunnille vapaaehtoista. Jos kunta järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa, on sitä perusopetuslain 48 b §:n mukaan tarjottava kunnassa toimivien koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta 20 c ja 20 i §:ssä tarkoitetuille oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan keskeisenä tavoitteena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä edistää kokonaisvaltaista hyvinvointia. Toiminnalla pyritään lisäämään osallisuutta ja ennaltaehkäisemään syrjäytymistä. Toiminnan tavoitteena on tarjota lapselle mahdollisuus monipuoliseen ja ohjattuun toimintaan kiireettömässä, turvallisessa ja kannustavassa toimintaympäristössä. Toiminnan tavoitteena on myös tukea kodin ja koulun kasvatustyötä.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee tarjota joko 570 tuntia tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. Toimintaa voidaan järjestää koulun työvuoden aikana arkipäivisin pääsääntöisesti kello 7–17 välisenä aikana. Kunta päättää, missä laajuudessa toimintaa tarjotaan.

Vuonna 2025 aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuusrahoituksen määrärahan taso oli n. 50 miljoonaa euroa ja vuonna 2026 se oli n. 43 miljoonaa euroa. Leikkaus kompensoidaan kunnille nostamalla aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittäviä enimmäismaksuja (n. 23 %). 1.1.2026 alkaen maksu saa olla 570 tunnin osalta enintään 148 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 197 euroa. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä. Maksujen enimmäismäärät sidotaan indeksiin ja tarkistetaan kuntien peruspalveluiden hintaindeksin muutoksen mukaisesti joka toinen vuosi, 1.8.2027 alkaen (perusopetuslaki 48 g §).

Perusopetuslain 48 f §:n 3 momentin mukaan maksusta peritään vain puolet, kun lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta.

Perusopetuslain 48 f §:n 4 momentissa on säädetty kunnan velvollisuudesta tarkistaa maksua, mikäli laissa asetetut edellytykset täyttyvät. Maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä.

Nykyiset maksut ja toimintaperiaatteet

Kasvatus- ja opetuslautakunta on päättänyt aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuista 29.1.2020 § 8. Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksut ovat 1.8.2020 alkaen (kuitenkin korkeimmillaan 160 €/kk):

Aamutoiminta

- 20 euroa/kuukausi (enintään 10 päivää kuukaudessa)
- 40 euroa/kuukausi (yli 10 päivää kuukaudessa)

Iltapäivätoiminta

- 65 euroa/kuukausi (enintään 10 päivää kuukaudessa)
- 130 euroa/kuukausi (yli 10 päivää kuukaudessa)

Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt 6.6.2024 § 55 aamu- ja iltapäivätoiminnan maksun alentamisen, määrittämisen ja perimättä jättämisen perusteet. Kasvatus- ja opetuslautakunta on 16.9.2025 § 89 päättänyt siirtää toimivaltaansa viranhaltijoille niin, että hallintosihteeri

päättää iltapäivätoiminnan asiakasmaksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä lautakunnan päättämien perusteiden mukaan.

Asiakasvastaava päättää iltapäivätoiminnan asiakasmaksun harkinnanvaraisesta alentamisesta ja perimättä jättämisestä.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt 22.5.2025 § 45 iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman, jonka mukaisesti Kouvolassa järjestetään 1.8.2025 alkaen perusopetuslain alaisena toimintana vain iltapäivätoimintaa. Iltapäivätoimintaa järjestetään pääsääntöisesti klo 16 saakka.

Iltapäivätoiminnan maksujen korottaminen ja perustelut ratkaisulle

Iltapäivätoiminnan rahoitus muodostuu käytännössä kolmesta osasta:

- Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) perusteella myönnettävästä valtionosuudesta
- Perheiltä perittävistä kuukausimaksuista
- Kunnan omarahoitusosuudesta

Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuden leikkaus kohdistui jo tammikuussa 2026 maksettuun valtionosuuteen. Kouvolan saama valtionosuus oli 291 039 euroa, mikä on n. 50 000 euroa pienempi, mitä se olisi ollut ennen leikkauksia vuoden 2025 laskukaavalla.

Iltapäivätoiminnan maksujen mahdollista korottamista on tarkasteltu iltapäivätoiminnan ohjasryhmän kokouksessa 25.2.2026. Jotta kunnan omarahoitusosuus ei jäisi niin suureksi, iltapäivätoiminnan maksuja esitetään korotettavaksi maltillisesti (+ 14 %). Esitetään, että iltapäivätoiminnan maksut ovat 1.8.2026 alkaen:

- 74 euroa/kuukausi (enintään 10 päivää kuukaudessa)
- 148 euroa/kuukausi (yli 10 päivää kuukaudessa)

Iltapäivätoiminnan maksu määräytyy lapselle tehdyn maksupäätöksen mukaan. Mahdolliset maksupoikkeukset ovat perusopetuslain mukaiset. Lisäksi, jos lapsella on iltapäivätoiminnan päätöksen mukaisesti oikeus osallistua iltapäivätoimintaan enintään 10 päivää kuukaudessa ja läsnäolopäivät ylittyvät yksittäisenä kuukautena, maksu on tämän kuukauden osalta yli 10 päivää kuukaudessa mukainen. Koulun loma-aikoja tai mahdollisia ennakoimattomia sulkupäiviä (esim. lakko/työtaistelu) ei hyvitetä maksuissa.

Iltapäivätoiminnan maksuun on mahdollista hakea muutosta aamu- ja iltapäivätoiminnan maksun alentamisen, määrittämisen ja perimättä jättämisen perusteiden mukaisesti.

Lukuvuoden 2026–2027 iltapäivätoiminnan ryhmiä ei ole vielä muodostettu eli laskelmissa on käytetty tämänhetkisiä hakemusten

tietoja (1.sijainen toimintapaikkatoive ja tarve). Muutokset ovat todennäköisiä. Tämän hetken tietojen mukaisesti maksukorotuksesta saatava tuotto olisi kuukausitasolla n. 5700 euroa ja lukuvuositasolla enimmillään 57 000 euroa. Laskelmissa ei ole voitu huomioida uusia hakemuksia, tulevia irtisanomisia eikä maksun alentamisen, määrittämisen ja perimättä jättämisen päätöksiä.

Lisätietoja: opetuspalvelupäällikkö Silja Kavilo, puh. 020 615 9010, silja.kavilo(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää, että iltapäivätoiminnasta perittävät maksut ovat 1.8.2026 alkaen:

- 74 euroa/kuukausi (enintään 10 päivää kuukaudessa)
- 148 euroa/kuukausi (yli 10 päivää kuukaudessa)

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

9

Päiväkotihoidon palvelusetelin sääntökirjan muutokset 1.8.2026 alkaen**450/00.01.01.00/2026****Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026**

Valmistelija: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Päiväkotihoidon palveluseteli on otettu käyttöön 1.8.2013 alkaen. Opetus- ja kasvatuslautakunta on hyväksynyt samasta ajankohdasta palvelusetelin sääntökirjan sekä siinä kuvatun toimintamallin käyttöönoton päiväkotihoidon järjestämisessä.

Palvelusetelin sääntökirjaa on muutettu edellisen kerran Lasten ja nuorten lautakunnan päätöksellä 27.4.2023 § 24.

Sääntökirjan luvussa 1.2 on säädetty sääntökirjan muuttamisesta. Kouvola kaupungilla on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja sen liitteiden sisältämiin määräyksiin ja ilmoittaa muutoksista palvelun tuottajalle kirjallisesti välittömästi päätöksen tekemisen jälkeen. Mikäli palvelun tuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, tulee palvelun tuottajan ilmoittaa siitä kirjallisesti kaupungille kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa muutosilmoituksen lähettämisestä. Mikäli palvelun tuottaja ei toimita Kouvola kaupungille edellä mainittua kieltäytymistä, sitoutuu palvelun tuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kuusikymmentä (60) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

Päiväkotitoiminnan sääntökirja 1.8.2026

Varhaiskasvatuslain 44a §:n mukaan palvelun tuottaja tekee lupahakemuksen rekisteröintihakemuksen uuden päiväkodin aloittamiseksi Aluehallintovirastoon Lupa- ja valvontavirastoon Soterin sähköisen asiointin kautta. Yksityistä päiväkotitoimintaa saa harjoittaa vain palvelun tuottaja, jota ja jonka toimipaikkoja koskevat tiedot on tallennettu varhaiskasvatuslain 46 §:ssä tarkoitettuun Lupa- ja valvontaviraston ylläpitämään palveluntuottajien rekisteriin.

Uusi palveluntuottaja saa aloittaa toimintansa, kun palvelun tuottajan on katsottu täyttävän Varhaiskasvatuslain 43 a §:ssä tarkoitetut yleiset edellytykset, sen toimipaikka on tarkastettu 44 b §:ssä säädetyn mukaisesti ja kaupunki on antanut tarkastuskertomuksen

suorittamastaan tarkastuksesta, eikä tarkastuksessa ole havaittu puutteita.

Lakimuutoksen vuoksi sääntökirjaan on tehty muutoksia. Sääntökirjaan esitetään lisäksi täsmennyksiä ehtoihin.

Liitteenä Päiväkodin palvelusetelin sääntökirja 1.8.2026 (muutokset punaisella tekstillä tai yliviivauksina), palvelusetelin arvon määräytymisperusteet.

Lisätietoja: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää hyväksyä palvelusetelin sääntökirjan käyttöönotettavaksi 1.8.2026 lukien.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Liitteet

- Liite6 Palvelusetelin arvon määräytymisperusteet 1.8.2026_Kaopla_18032026
- Liite7 Päivitetty päiväkodin palvelusetelin sääntökirja 1.8.2026_Kaopla_18032026

10

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräytymisperusteet**456/02.05.00.00/2026****Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026**

Valmistelija: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut perustuvat lakiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016). Laissa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista säädetään kunnan järjestämässä päiväkotij- ja perhepäivähoidossa perittävistä asiakasmaksuista. Maksun suuruus määräytyy varhaiskasvatukseen varatun ajan, perheen koon ja perheen tulojen perusteella.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 §:n perusteella. Indeksitarkistukset tehdään kahden vuoden välein. Edellinen indeksitarkistus tehtiin 1.8.2024.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää varhaiskasvatuspalveluista perittävistä maksuista maksulain puitteissa.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitarkistus 1.8.2026 alkaen:

Ylin perittävä maksu nousee nykyisestä 311 eurosta 335 euroon. Alin perittävä maksu nousee nykyisestä 30 eurosta 32 euroon. Toisesta lapsesta perittävä maksu on enintään 40 prosenttia nuorimman lapsen maksusta eli enintään 134 euroa kuukaudessa. Seuraavien lasten maksu on 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta.

Kouvolan kaupungin varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräytymisperusteisiin on tehty tarkennuksia liittyen palvelutarpeen ilmoittamiseen ja tuloseelvityksen toimittamisesta määräaikaan mennessä. Lisäsi asiakasmaksuperusteisiin on lisätty mahdollisuus periä maksu loma-ajaksi varatusta, mutta käyttämättä jääneestä hoitopaikasta. Peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta voidaan periä puolet asiakasmaksulain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitettulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet 7 §:n mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.

Liitteenä Kouvola kaupungin varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määräytymisperusteet 1.8.2026 alkaen.

Lisätietoja: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää

1. hyväksyä varhaiskasvatusmaksujen määräytymisperusteet 1.8.2026 alkaen esityksen mukaisesti.
2. indeksikorotukset huomioidaan aina enimmäismäärän mukaisesti.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Liitteet

Liite8 Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuperusteet
2026_Kaopla_18032026

11

Vastaus valtuustoaloitteeseen Kouvolan liittymiseksi UNICEFin Lapsiystävällinen kunta - malliin ja valtakunnallisen lapsistrategian edistämiseen**11068/00.05.00/2025****Kaupunginvaltuusto 17.11.2025 § 107**

Puheenjohtaja Paula Werning esitteli valtuutettujen Pekka Haajan, Taina Talvalan, Anna Koiviston, Leeni-Elina Haimin, Laila Uljaksen, Ilkka Sarpolan, Harri Sihvolan, Liisa Varjolan, Jouni Frimodigin, Elina Ketosen, Christa Carpelanin, Aimo Rautiaisen, Katriina Vesalan, Suvi Karellin, Mirja Longan, Reeta Lindin, Janne Wallin, Jenni Aikion, Katariina Henttosen, Emmi Aalto-Riihiähon, Sanna Jacksenin, Camilla Relanderin, Siru Kivisen, Birgit Koskelan, Manu Huuhilon, Kirsi Kekin, Maija Lehtomäen, Esa Niemelän, Toni Vainikan, Miia Wittingin, Nita Aholan, Milla Raunion, Tapio Karvosen, Ukko Bambergin, Karolina Eklundin, Sanna Tähtisen, Sari Melkon, Henna Hovin, Mika Bymanin, Markku Mikkolan, Marjo Lakan, Jukka Nybergin, Markku Pakkasen, Mikko Jaanun, Sheikki Laakson, Jari Larikan, Saul Järvisen ja Paula Werningin jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

"Kouvolassa päätöksentekomme ja palvelumme vaikuttavat lapsiin ja nuoriin joka päivä. On tärkeää, että kaupunki tekee aktiivisesti töitä lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Uudessa kaupunkistrategiassamme olemme sitoutuneet edistämään lasten ja nuorten hyvinvointia, turvallisuutta ja osallistamista. Tämän kaiken tulee näkyä arvovalinnoissa, budjetoinnissa ja päätöksenteon kulttuurissa. Haluamme edistää ratkaisuja, joissa hyödynnetään valtakunnallisen lapsistrategian ja Unicefin lapsiystävällisen kunnan toimenpiteitä. Kouvolassa järjestetään vuonna 2026 valtakunnallinen koulurauhan julistus, joka em. toimenpiteiden kanssa voisi olla rakentamassa lapsiystävällisempää toimintakulttuuria kuntaamme.

Kansallinen lapsistrategia liittyy tiiviisti lapsen oikeuksiin, sillä sen avulla edistetään ja vahvistetaan niiden toteutumista Suomessa. Vaikka lapsilla menee Suomessa pääsääntöisesti hyvin, on lapsen oikeuksien toteutumisessa myös haasteita. Lapsistrategian visiona on aidosti lapsi- ja perhemyönteinen Suomi, joka kunnioittaa lapsen oikeuksia.

UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malli tarjoaa kunnille työkalut, menetelmät ja verkoston pitkäjänteiseen kehittämistyöhön lapsen oikeuksien, osallisuuden ja lapsivaikutusten arvioinnin integroimiseksi kaikkeen toimintaan. Malli perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen

Lapsiystävällinen kunta -mallin työvaiheet

1. Malliin hakeminen

Ensimmäisessä vaiheessa kunta hakee malliin UNICEFin ohjeistuksen mukaisesti ja kokoaa lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmän. Kun kunta on hyväksytty malliin mukaan, kunta ja UNICEF allekirjoittavat sitoumuksen yhteistyöstä.

2. Lapsen oikeuksiin tutustuminen

Toisessa vaiheessa kunta tutustuu lapsen oikeuksiin. Kunnan Lapsiystävällinen kunta -koordinaatioryhmä käy läpi UNICEFin tarjoaman alkukoulutuksen ja tutustuu teemapaketteihin, jotka käsittelevät lapsen oikeuksia kunnan näkökulmasta.

3. Nykytilan kartoitus

Kolmannessa vaiheessa kunta tekee kartoituksen lapsiystävällisyytensä nykytilasta. Kartoitus pohjautuu lasten kokemustietoon, mallin lapsenoikeusindikaattoreihin ja kunnassa jo olemassa olevaan tietoon lasten hyvinvoinnista.

4. Tavoitteet ja toimintasuunnitelma

Neljännessä vaiheessa kunta määrittää Lapsiystävällinen kunta -työnsä tavoitteet ja toimenpiteet eli laatii toimintasuunnitelman nykytilan kartoituksen tulosten pohjalta. UNICEFin hyväksyttyä toimintasuunnitelman kunta alkaa toteuttaa sitä.

5. Seuranta, arviointi ja tunnustus

Viidenteen vaiheeseen kuuluvat Lapsiystävällinen kunta -työn seuranta, arviointi ja Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen myöntäminen. Seurantatapaamisissa kunta ja UNICEF tarkastelevat yhdessä kehittämistyön etenemistä. Arviointitapaamisissa käydään läpi työn tulokset. Kun Lapsiystävällinen kunta -työn aloituksesta on kulunut kaksi tai neljä vuotta, UNICEF voi myöntää kunnalle Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen, mikäli työ on edennyt mallin kriteerien mukaan. Tunnustuksen jälkeen kunta jatkaa lapsiystävällisyyden kehittämistä mallin mukaisesti yhdessä UNICEFin kanssa.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026

Valmistelija: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan Kouvola kaupungin liittymistä Unicefin Lapsiystävällinen kunta -malliin. Lapsiystävällinen kunta -malli tarjoaa kunnille työkalut, menetelmät ja verkoston pitkäjänteiseen kehittämistyöhön lapsen oikeuksien, osallisuuden ja lapsivaikutusten arvioinnin integroimiseksi kaikkeen toimintaan. Malli perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen.

Nykytilakuvaus

Kouvolan kaupungissa tehdään aktiivisesti töitä lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämiseksi jo nyt. Kasvatuksen ja opetuksen järjestämistä ohjaavat useat lait ja kansainväliset sopimukset. Palveluiden lainsäädännöllinen perusta pohjautuu useisiin lakeihin ja asetuksiin, kuten perustuslakiin (1999/731), hallintolakiin (434/2003), varhaiskasvatukseen (540/2018), valtioneuvoston asetuksesta varhaiskasvatuksesta 753/2018, perusopetuslakiin (1267/2013), oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin (1287/2013) (lukiolakiin (714/2018), nuorisolakiin (1285/2016), tasa-arvolakiin, (609/1986) ja yhdenvertaisuuslakiin (1325/2014) ja YK:n lasten oikeuksien sopimus.

Kouvolan kaupungin Kaupunginhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 27.10.2025 § 262 Kouvola kaupunkistrategian vuosille 2025–2029. Strategian mukaisesti yksi kaupungin painopisteistä ovat lapset ja nuoret - laadukas koulutus, hyvinvointi ja tulevaisuuden mahdollisuudet. Strategiassa sitoudumme siihen, että panostamme lasten ja nuorten hyvinvointiin, osaamiseen ja arjen turvallisuuteen. Varmistamme, että jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus kasvaa ja kehittyä turvallisessa ympäristössä, laadukkaiden palveluiden ja yhteisön tuella. Lapsilla ja nuorilla on monipuolisia harrastusmahdollisuuksia ja heitä kuunnellaan. Meiltä saa hyvän kasvatuksen, opetuksen sekä koulutuksen varhaiskasvatuksesta aikuisuuteen saakka.

Kaupunkistrategian lisäksi kasvatuksen ja opetuksen järjestämistä ohjaavat jo nyt useat suunnitelmat ja ohjelmat:

- Kouvolan varhaiskasvatussuunnitelma
- Esiopetuksen opetussuunnitelma
- Perusopetuksen opetussuunnitelma
- Valmistavan opetuksen opetussuunnitelma
- Kymenlaakson alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma

- Kouvola kaupungin esi- ja perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma
- Kymenlaakson lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
- Kouvola kaupungin ohjaussuunnitelma
- Koulujen ohjaussuunnitelmat
- Koulujen turvallisuussuunnitelmat
- Koulujen lukuvuosisuunnitelmat
- Kouvola joustavan esi- ja perusopetuksen käsikirja
- Iltapäivähoidon toimintasuunnitelma
- Ruokahetkiravitsemuskäsikirja
- Kouvola kaupungin ympäristöohjelma
- Kulttuurikasvatusohjelma Lennokki
- Poissaoloihin puuttuminen perusopetuksessa
- Kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumisen toimintamalli
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Osallisuussuunnitelma ja osallisuuden toimintamalli
- Hyvinvointisuunnitelma

Varhaiskasvatuksen kehittämissuunnitelma on valtuuston käsiteltävänä helmikuussa 2026 ja vastaavasti perusopetuksen kehittämissuunnitelma on valtuuston käsiteltävänä syksyn 2026 aikana. Kasvatuksen ja opetuksen palveluiden kehittämisen lähtökohtana on aina YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen mukaisesti lapsen edun ensisijaisuus. Tämä velvoittaa ottamaan lapsen edun ensisijaisesti huomioon kaikessa lapsia koskevassa päätöksenteossa. Lainsäädännöstä löytyy vahvat perusteet lapsivaikutusten arvioinnin tekemiselle. Toteutamme lapsivaikutusten arviointia lainsäädännön edellyttämällä tavalla:

- Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti (Perustuslaki 6.3§)
- Kansanvaltaa sisältyy yksilön oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristön kehittämiseen (Perustuslaki 2§)
- Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset (Hallintolaki 31§)
- Kunnan ja sairaanhoitopiirin on päätöksenteossa ja ratkaisujen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja sosiaaliseen hyvinvointiin (Terveystieteidenhuoltolaki 11§)
- Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin (Varhaiskasvatuslaki 9b§) Myös perusopetuksen

järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin (Perusopetuslaki 21§)

- Kaikissa julkisen tai yksityisen sosiaalihuollon, tuomioistuinten, hallintoviranomaisten tai lainsäädäntöelimien toimissa, jotka koskevat lapsia, on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu (Lasten oikeuksien sopimus 3 artikla)

Vahvistamme lasten osallisuutta arjessa ja osallisuus on yksi keskeisistä arvoistamme. Kouvola osallisuus tarkoittaa, että lapsi on aktiivinen toimija omassa oppimisessaan ja yhteisössään. Toiminta varhaiskasvatusyksiköissä ja kouluissa järjestetään niin, että sen perustana on lasten ja nuorten osallisuus sekä kuulluksi tuleminen kunkin ikäkauden mahdollistamalla tavalla.

Arvioimme toimintaamme ja seuraamme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia säännöllisesti. Varhaiskasvatuksessa arviointi koostuu pedagogisesta dokumentoinnista, itsearvioinnista ja havainnoinnista. Arviointiin osallistuu koko varhaiskasvatusyhteisö, jokainen yksikkö, kasvattajatiimi, työntekijä sekä hallinnon eri tasot. Myös lapset sekä huoltajat ja muut sidosryhmät osallistetaan arviointiin ja heiltä saatu palaute huomioidaan kehittämisessä.

Opetuksen järjestäjänä Kouvola kaupunki seuraa vuosittaisella kyselyllä myös oppilaiden hyvinvointia ja sen kehittymistä. Arviointiin osallistuvat varhaiskasvatus ja alkuopetusikäisten lasten huoltajat yhdessä lasten kanssa, perusopetuksen oppilaat vuosiluokilta 3–9 sekä lukiolaiset. Lisäksi kunnassamme toteutetaan muun muassa kouluterveyskysely, päihdetilannekysely ja ruokapalveluiden asiakastytyytyväisyyskysely ja nuorisobarometri.

Suhtaudumme malliin hakeutumiseen myönteisesti, mutta prosessiin lähtemistä arvioidaan, kun hakeutuminen Lapsiystävällinen kunta -malliin vuodelle 2026 avautuu.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista. Valtuustoaloitteen tekijät eivät ole kommentoineet laadittua vastausta määräaikaan mennessä.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Nykytilan kuvauksen mukaisesti Kouvola kaupungissa tehdään jo paljon toimenpiteitä osallisuuden edistämiseksi ja lapsiystävällinen kunta mallin mukaisia toimia.

Lisätietoja: varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Kirvesniemi, puh. 020 615 7224, tiina.kirvesniemi(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää

1. antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen
2. selvittää Lapsiystävällinen kunta -malliin hakeutumista vuoden 2026 haun auettua, ja että asiasta tehdään erillinen päätös tarpeen mukaan.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

12**Ilmoitusasiat****Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.03.2026****Sivistysjohtajan ja palvelujen päälliköiden ajankohtaiset asiat**

Info; Marjoniemen yhtenäiskoulun tilanne katsaus.

Rakennuttajapäällikkö Pia Rajala ja rehtori Pekka Haaja esittelevät asiaa kokouksessa.

Saapuneet kirjeet

3.3.2026 Urheiluakatemian toimintakertomus 2025

11.3.2026 Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös kunnallisvalitukseen kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksestä 17.2.2026 § 13.

Lautakunnan kokouspäivät syksy 2026:

19.8., 15.9., 21.10., 17.11., 9.12.2026

Viranhaltijapäätökset**Varhaiskasvatuspäällikkö**

Yleinen päätös

19.2.2026 § 7 Tutkimuslupa LASTEN KEHOTUNNEKASVATUS – Toiminnalliset kuvakortit kehotunnekasvatukseen

23.2.2026 § 8 Perhepäivähoidossa maksettavat kustannuskorvaukset 1.1.2026 alkaen

Sivistysjohtaja

Hankintapäätös alle kynnsarvon

20.2.2026 § 1 Edudata DPIA-palvelujen hankinta

Yleinen päätös

26.2.2026 § 13 Tutkimuslupahakemus, BASC-3 validointiaineiston keruututkimus, perusopetus ja varhaiskasvatus

Opetuspalvelupäällikkö

Yleinen päätös

27.2.2026 § 3 Tutkimuslupa Peruskoululaisten uimataito vuonna 2026

6.3.2026 § 4 Tutkimuslupa OP Nuorten talousosaamisbarometri 2026;
Eskolanmäen koulu

Koulutuspalvelupäällikkö

Yleinen päätös

9.3.2026 § 2 Tutkimuslupa OP Nuorten talousosaamisbarometri 2026
Kouvola Yhteislyseo

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää merkitä asian tiedoksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös: